

TEKST 6: Sophronius om muslimernes hærgen i Palæstina og Syrien 634-638

Sophronius (ca. 560-638) var patriark i Jerusalem fra 634 til 638. I 634 påbegyndte muslimerne under ledelse af kaliffen 'Umar ibn al-Khattāb erobringen af Palæstina. I sin juleprædiken 634 beklagede Sophronius derfor, at de kristne i Jerusalem var afskåret fra at fejre julen i Betlehem, da muslimerne havde erobret denne by. De kristne holdtes således indesluttet i Jerusalem af muslimernes "vilde, barbariske og blodige sværd. [...] De har erobret det hellige Betlehem og afskærer os vejen dertil, idet de truer med nedslagtning og ødelæggelse, hvis vi [de kristne] forlader denne hellige by [Jerusalem]." Det nedenstående uddrag er fra Sophronius' prædiken over den hellige dåb (og/eller over den hellige epifani), som menes at kunne dateres år 637 – altså omtrent et år før Jerusalems fald.

Men de nuværende omstændigheder tvinger mig til at tænke anderledes om vores måde at leve på, for hvorfor udkæmpes krige omkring os? Hvorfor sker der så mange flere barbariske overfald? Hvorfor angriber saracenernes styrker os? Hvorfor har der været så meget nedværdigelse og plyndring? Hvorfor forekommer uophørlige udgydelser af menneskeligt blod? Hvorfor fortærer himlens fugle menneskelige lig?

Hvorfor rives kirker ned? Hvorfor spottes korset? Hvorfor bliver Kristus – som skænker alle gode ting og som giver os vor glæde – bespottet af hedenske munde, så vi Han med rette råber: "På grund af jer bliver mit navn vanæret blandt hedningerne," og dette er det værste af alle de forfærdelige ting, der sker for os.

Derfor oversvømmer hævngherrige og gudhadende saracener – ødelæggelsens vederstyggelighed [Dan. 9,27; 11,31], som tydeligt er forudsagt os af profeterne – de steder, som ikke er tilladt for dem, plyndrer byer, ødelægger marker, nedbrænder landsbyer, sætter ild til hellige kirker, hærger de hellige klostre og modstår de byzantinske hære, der føres imod dem. Og i kampen vinder de krigstrofæer og tilføjer sejr til sejr. Desuden rejser de sig mere og mere mod os og øger deres blasfemi mod Kristus og kirken og deres ubetingede onde bespottelser mod Gud.

Disse gudsbekæmpere praler af verdensherredømme, idet de ihærdigt og ubehersket efterligner deres leder, som er Djævelen, og eftergør hans forfængelighed, der medførte, at han er blevet bortvist fra himlen og henvist til de dystre skygger.

Men disse modbydelige folk ville ikke have opnået dette eller erobret en sådan grad af magt, at de kunne prale af at gøre alle disse store forbrydelser, hvis vi ikke først havde fornærmet [dåbens] gave og først vanhelliget vores renselse, og på denne måde bedrøvet Kristus, giveren af gaver, og dermed givet ham anledning til at være vred på os, god som han dog er og selvom han ingen glæde har ved det onde, men er en kilde til godhed, der ikke ønsker at se menneskers undergang og ødelæggelse.

I sandhed er vi selv ansvarlige for alle disse ulykker, og ingen ord kan findes til vores forsvar. Hvilket ord eller undskyldning vil blive givet os til vores forsvar, når vi har modtaget alle disse gaver fra ham, tilsmudset dem og vanhelliget alt med vores onde handlinger?

- 5 J. M. Rosenløv: *Kalifatet – Dets ekspansion og det muslimske herredømme i Palæstina og Syrien* (2014)

De la Ferrière: *Sophrone de Jérusalem. Fêtes chrétiennes à Jérusalem*. Paris 1999, s.61-86 (især s.83-85).